

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 448. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356765008/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

hvorefter alle deres Lemmer med Skruer vrides ud af Led . . . medens Liktorene svider deres Sider med Fakler eller gennemfurer dem med Jernkløer. Der bliver da tidt svært Lænker om Livet paa dem for at knække deres Ribben. Med spidse Rør bliver Ansigtet og Øjnene gennemborede; Munden knuses med Næveslag, medens der slaas Søm gennem Fødderne paa Ofret, der neppe mere aander, og medens glødende Jernstænger, som anbringes paa de bløde Steder, brænder sig dybt ind o. s. v.»

I Werners *Attila* bliver en ung Mand, hvem Attila elsker, anklaget for Mened og tilstaar sin Brøde. Attila omfavner ham under glødende Taarer og lader ham saa rive i Stykker af Heste. Attila er overhovedet skildret som den følsomste Sværmer. Den sønderrivende Sentimentalitet, den sværmeriske Bestialitet er romantisk Mode. Overfor Attila staar Paven Leo, en Skikkelse, der ligeledes synes undsluppen fra Görres' *Mystik*, særligt fra det Kapitel, der handler om den under den religiøse Henrykkelsestilstand indtrædende Svæven i forskellig Højde. Thi medens han i Dramaet beder en Bøn, hæver han sig i Vejret, indtil han staar svævende paa Taaspidserne. Han føler iøvrigt med Attila og virker elektrisk paa ham.

I Werners *Martin Luther oder die Weihe der Kraft* er det den religiøse Indvielses, man kunde sige Ordinationens, Mysterium, som er behandlet. Stykket aabnes betegnende med Hardenbergske Bjergmænds Op- og Nedstigning i et Bjergværk. Luther er her snarere skildret som en katolsk Helgen end som den protestantiske Reformator. Catharina af Boras Figur er pustet op til Helgeninde-Højden. Han og hun ledsages gennem Stykket af hver sin Engel, Luther af Drengen Theobald, der i Virkeligheden er Kunsten som Seraf, Catharina af Pigen Therese, der er Troen som Kerub. Faa Aar efter at Werner saaledes havde forherliget Reformationen, skiftede han Tro og skrev et Digt *Die Weihe der Unkraft* i hvilket han tilbagekaldte dette Drama i Udtryk som disse:

Ved dette Gøglerblændværk har jeg Sandheden haanet.

I Werners sidste Tragedie *Makkabæernes Moder* behandlede han et Stof, der var som skabt til at give alle Martyrlegendernes Pinsler Rum, og som frembød en Overflod af legemlige Kvaler og hellige Henrykkelser. Makkebæerinden Salomes Sønner skal